

Opinia merytoryczna
programu nauczania plastyki w klasach 1-3 gimnazjum
Autor : Lila Wyszowska

Program nauczania plastyki w klasach 1-3 gimnazjum autorstwa Lili Wyszowskiej jest przygotowany zgodnie z celami i treściami kształcenia określonymi w Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej z dnia 23 grudnia 2008 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. z 2009 r. Nr 4, poz. 17, zał. 4).

Program jest bardzo ważnym elementem obudowy dydaktycznej podręcznika "Plastyka. Podręcznik dla klas 1–3 dla gimnazjum" wydanym przez Wydawnictwo Pedagogiczne OPERON autorstwa Katarzyny Czernickiej, numer dopuszczenia 47/2009.

Charakteryzując we wstępie swój program, autorka podkreśla istotną rolę edukacji przez sztukę, a więc lekcji plastyki i zajęć plastycznych dla zapewnienia wszechstronnego i harmonijnego rozwoju uczniów.

Zwraca przy tym szczególną uwagę na bardzo istotny element współczesnej edukacji, a mianowicie na szeroko rozumianą edukację kulturalno – artystyczną uczniów gimnazjum. Cele nauczania zawierają wszystkie najważniejsze zagadnienia z zakresu wiedzy, umiejętności i kształtowania postaw i zostały one przystępnie opisane.

Program bardzo dobrze charakteryzuje trzy cele nauczania plastyki w gimnazjum : percepcję, ekspresję i recepcję dzieł sztuki.

Wskazuje różnorodne formy aktywności umożliwiające wprowadzanie uczniów w świat sztuki i wiedzy o niej, a także wyzwalanie kreatywności oraz, co bardzo podkreśla nowa podstawa programowa, uczenie samodzielnego rozwiązywania problemów.

W programie autorka omawia także różne techniki i materiały, które można zaproponować uczniom przy realizacji ćwiczeń praktycznych.

Bardzo cenne są propozycje form i metod pracy na lekcjach plastyki umożliwiające dostosowanie ich do indywidualnych możliwości i predyspozycji uczniów.

Ważne są także wskazówki dotyczące warsztatu nauczyciela i pracowni plastycznej w szkole podpowiadające sposoby dostosowania realizacji poszczególnych elementów programu do możliwości, warunków i specyfiki szkoły.

W celu zdobycia i utrwalenia wiedzy i umiejętności autorka proponuje różnorodne formy i metody pracy na lekcjach, w tym te, związane ze środowiskiem cyfrowym.

Bardzo istotne w świetle założeń nowej podstawy programowej, jest wskazanie technologii komunikacyjno – informacyjnej jako ważnego elementu zarówno metod pracy, jak i form artystycznego wyrazu tak nauczyciela plastyki, jak i uczniów.

Prowadzenie zajęć wykorzystujących Internet, komputerowe programy graficzne, fotografię cyfrową, elementy sztuki filmowej pozwala w atrakcyjny i różnorodny sposób realizować większość treści, zarówno tych związanych z nauczaniem historii sztuki, upowszechnianiem jej (internetowe strony muzeów i galerii) jak i tych związanych z twórczą ekspresją uczniów – projektowanie graficzne.

Ponadto ukierunkowane korzystanie z sieci Internet skłania uczniów do samodzielnego rozwiązywania postawionych zadań, którą to umiejętność wskazuje kształtować zarówno podstawa programowa jak i opiniowany program nauczania. Pozwala także przy pomocy bliskich współczesnej młodzieży narzędzi środowiska cyfrowego, kształtować i rozwijać własną kreatywność, tak ważną w edukacji artystycznej.

Cenne jest także podkreślenie w programie kształtowania wśród uczniów nawyku uczestnictwa w kulturze, zarówno tej bliskiej, szkolnej, lokalnej „*Mafej Ojczyzny*” jak i globalnej (dzięki sieci Internet).

Szczegółowe treści nauczania zawarte w programie są przedstawione klarownie. Program porządkuje chronologicznie wiedzę z historii sztuki od prehistorii po sztukę współczesną z uwzględnieniem różnorodności stylów, kierunków i nurtów.

Autorka programu proponuje współpracę między nauczycielami i korelację realizowanych na lekcjach plastyki treści z treściami z innych przedmiotów humanistycznych, co jest niewątpliwie bardzo wskazane ze względu na kształcenie umiejętności analizowania i syntetyzowania wiedzy, zdobywanej przez uczniów w ciągu wszystkich etapów kształcenia. Interdyscyplinarne działania i projekty pozwalają młodym ludziom na szersze spojrzenie na edukację humanistyczną i uświadamiają uniwersalność i wzajemną przenikalność poszczególnych elementów cywilizacji i kultury.

Zamieszczony w programie *Plan dydaktyczny* przygotowany do pracy z podręcznikiem Katarzyny Czernickiej „Plastyka. Podręcznik dla klas 1–3 dla gimnazjum” jest dla nauczycieli cenną pomocą w zaplanowaniu realizacji zagadnień związanych z wiedzą o sztuce oraz historią sztuki, w ciągu zaledwie 30 godzin jednego roku szkolnego, przewidzianego na realizację przedmiotu plastyka w gimnazjum.

Część celów i treści podstawy programowej, zwłaszcza tych dotyczących ekspresji, przewidziana jest do realizacji podczas pozostałych 60 godzin zajęć artystycznych (plastyka i muzyka), w których uczniowie będą uczestniczyć na III etapie edukacyjnym – w gimnazjum.

Procedury osiągania celów wskazane w programie dostarczają nauczycielom wskazówek metodycznych związanych z realizacją materiału.

Należy zauważyć, że ocenianie pracy uczniów podczas zajęć z przedmiotów artystycznych, ze względu na ich specyfikę jest niezwykle trudne.

Autorka programu opisuje przewidywane osiągnięcia uczniów, jak również metody ich oceniania, wskazując przy tym wielość form jakie musi zastosować nauczyciel plastyki, aby móc rzetelnie ocenić wiedzę i umiejętności uczniów.

Wskazuje też jakże istotne we współczesnej szkole sposoby pracy i oceniania uczniów o specyficznych potrzebach edukacyjnych, w tym uczniów z deficytami rozwojowymi , a przede wszystkim uczniów zdolnych.

Zawartość merytoryczną i dydaktyczną programu nauczania plastyki autorstwa Lili Waszkiewicz oceniam bardzo dobrze i polecam program jako wart realizacji.